

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 660/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. S. I., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 33 T 62/10-1219 z 23. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2013 doručená sťažnosť P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu

Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 33 T 62/10-1219 z 23. júla 2013 v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby.

Sťažovateľ uvádza, že jeho obhajca na hlavnom pojednávaní 6. júna 2013 navrhol, aby bol prepustený z väzby na slobodu. O tejto žiadosti rozhodol okresný súd až 23. júla 2013, čo predstavuje dobu nečinnosti 47 dní. Uznesenie okresného súdu bolo obhajcovi doručené 31. júla 2013.

Sťažovateľ s poukazom na judikatúru ústavného súdu k právu na neodkladné rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby namieta, že doba nečinnosti okresného súdu o jeho žiadosti presiahla jeden mesiac, a preto došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 33 T 62/10-1219 zo dňa 23. 7. 2013 sa porušili základné práva sťažovateľa podľa Ústavy SR – Čl. 17 ods. 5 a Dohovoru čl. 5 ods. 4 v súvislosti s požiadavkou na urýchlené rozhodovanie súdu o väzbe.

Priznáva sa sťažovateľovi finančné zadošťučinenie vo výške 10.000,- EUR, ktoré je povinná zaplatiť Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR.

Priznáva náhradu trov konania podľa § 11 ods. 2 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. právnomu zástupcovi sťažovateľa – 2 úkony (prevzatie príprava – písomné podanie sťažnosti) po 130,16 € + 2 x rež. paušál 7,81 €, spolu priznaná náhrada trov 276,- €.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s nedodržaním požiadavky urýchleného rozhodnutia o žiadosti o prepustenie z väzby, ktorá je súčasťou obsahu základného práva na osobnú slobodu. Sťažovateľ teda odôvodnil namietané porušenie svojho práva postupom okresného súdu (nečinnosťou) v konaní o jeho žiadosti, hoci v petite sa domáha vyslovenia porušenia svojho práva uznesením okresného súdu o tejto žiadosti. Ústavný súd svoje

rozhodnutie založil na tom, že v odôvodnení sťažnosti žiadne námietky proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ neuvádza. Tento nesúlاد medzi petitom a odôvodnením sťažnosti ústavný súd nepovažoval za dôvod na odmietnutie sťažnosti, a preto sa zameral na posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Vzhľadom na minimálne odôvodnenie sťažnosti, keď sťažovateľ poukázal len na dobu konania okresného súdu, čo nie je dostatočné na záver o splnení všetkých podmienok na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, si ústavný súd vyžiadal súdny spis okresného súdu sp. zn. 33 T 62/2010. Pre posúdenie sťažnosti na predbežnom prerokovaní totiž nepostačuje aritmetické určenie dĺžky konania, dokonca ani doba, ktorá sa na prvý pohľad javí ako neprimeraná, nevylučuje zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ak sú tu konkrétne okolnosti, ktoré relevantne odôvodňujú zistený prieťah, a celková doba konania do právoplatného rozhodnutia o nej, resp. doručenia rozhodnutia nie je neprimeraná a aj iné okolnosti nasvedčujú, že namietaný zásah do základného práva sťažovateľa nedosahuje intenzitu jeho porušenia.

Ústavný súd vo svojej judikatúre ako všeobecné východisko stabilne uvádza, že požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (čo platí aj pre čl. 5 ods. 4 dohovoru) nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05, III. ÚS 345/06).

Pri posudzovaní namietaného porušenia práva na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby ústavný súd v zhode s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. R.M.D. v. Švajčiarsko, rozsudok z 26. septembra 1997, § 42; Kolompar v. Belgicko, rozsudok z 24. septembra 1992, § 42) zohľadňuje konkrétne okolnosti prípadu, najmä postup a úkony namietaného orgánu, okolnosti na strane sťažovateľa a iné faktory, ktorých dôsledkom boli prieťahy a ktoré nemožno pripísať konajúcemu orgánu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že 6. júna 2013 obhajca sťažovateľa predniesol v záverečnej reči návrh, aby bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu. Hlavné pojednávanie bolo odročené na účely vyhlásenia rozsudku. Okresný súd 10. júna 2013

vyhlásil rozsudok, ktorým sťažovateľa uznal za vinného z pokusu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 14 k § 145 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia. Rozsudok bol vyhotovený 24. júna 2013 a sťažovateľovi doručený 1. júla 2013. Okresný súd zaslal spis na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) 16. júla 2013. Dňa 19. júla 2013 predseda senátu okresného súdu nariadil termín verejného zasadnutia na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na 23. júl 2013, na ktorom žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol a neprijal jeho písomný sľub; sťažovateľ podal proti uzneseniu sťažnosť. Dňa 24. júla 2013 okresný súd zaslal sťažnosť na rozhodnutie krajskému súdu, ktorý rozhodol 1. augusta 2013 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol. Právoplatné uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 8. augusta 2013. Dňa 9. októbra 2013 krajský súd uskutočnil verejné zasadnutie, na ktorom rozhodol o odvolaní sťažovateľa a prokurátora proti rozsudku súdu prvého stupňa tak, že na základe odvolania prokurátora zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z uvedeného prehľadu konania vyplýva, že od podania žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu do rozhodnutia o nej konanie trvalo 6 týždňov a 5 dní, počas ktorých okresný súd rozhodol rozsudkom o veci samej a vykonal na to nadväzujúce úkony – vyhotovenie a doručenie rozsudku a úkony nadväzujúce na podané odvolania s tým, že spis predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní ešte pred tým (16. júla 2013), ako rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby. Uvedené by mohlo nasvedčovať tomu, že okresný súd sa opomenul zaoberať žiadosťou sťažovateľa. Napriek tomu ústavný súd v kontexte ďalších okolností nepovažuje postup okresného súdu v konaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby zo 6. júna 2013 za taký, ktorý by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožňoval vysloviť porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu.

Sťažovateľovi je potrebné dať za pravdu, že doba konania okresného súdu o jeho žiadosti nebola primeraná. Ústavný súd však vzal do úvahy, že počas tejto doby okresný súd vyhlásil rozsudok, vykonal úkony v súvislosti s podaným odvolaním, celková doba konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby až po doručenie právoplatného rozhodnutia krajského súdu bola dva mesiace, čo je doba primeraná pre dvojstupňové konanie, krajský súd rozhodol o odvolaniach proti rozsudku súdu prvého stupňa v krátkom čase po rozhodnutí o väzbe a odsudzujúci rozsudok je právoplatný a sú splnené podmienky na rozhodnutie o započítaní väzby a trestu podľa § 414 ods. 1 Trestného poriadku (obdobne IV. ÚS 102/2010).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013